

حکیدہ مقالات

۱۱۰
۵

سومین کنفرانس بین المللی فلسفہ دین معاصر

کنفرانس بین المللی دین، اخلاق و فرهنگ

۱۶ و ۱۷ دئی ۱۳۹۳

کوت‌گرایی فرهنگ دینی در نگاه ویتگنشتاین و گادامر

(مقایسه و ارزیابی)

جهانگیر مسعودی

سیدامیررضا مزاری و مریم سعدی

چکیده:

ویتگنشتاین یکی از دو فیلسوف بزرگ قرن بیستم است و تأثیر او بر فلسفه تحلیلی قرن بیستم بر همگان روشن است. تفسیرها و شروحي که بر هر دو فلسفه متقدم و متاخر او نوشته شده است نشان از عظمت و موثر بودن وی دارد. از سوی دیگر شاگردان فیلسوف بزرگ دیگر قرن بیستم یعنی هایدگر نیز به فراخور شرایط علمی خویش طریقت استاد را در حوزه های مختلف فلسفه و الهیات در پیش گرفتند. گادامر یکی از شاگردان جسور هایدگر با طرح هرمنوتیک فلسفی خویش کاری مهم در حوزه هرمنوتیک در قرن بیستم برداشت. شاید در ابتدای امر مقایسه دو فیلسوف که در دو سنت تحلیلی و قاره ای به تلاش و کوشش بی وقفه پرداخته اند دور از ذهن باشد اما نقاط اشتراک و یا رخنه پوشی های گادامر در برخی مواردی که مورد غفلت ویتگنشتاین واقع شده است عزم آدمی را جزم می کند تا از رهگذر مقایسه و ارزیابی این دو فیلسوف نقش مهم زبان در فرهنگ و ایجاد یک فرهنگ دینی مبتنی بر گسترش و توسعه روزافزون را به ازبغان آورد.

۱. دانشیار گروه فلسفه دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد
۲. بوستندار مسوول دانشجویان دکتری فلسفه دین دانشگاه علوم و تحقیقات تهران